

1. Podtrhněte sousloví.

nákladní auto, osobní auto, rychlé auto, bílý cukr, hroznový cukr, kostkový cukr, sypký cukr, třtinový cukr, bylinný čaj, indický čaj, šípkový čaj, tmavý čaj, silná káva, turecká káva, vídeňská káva, třibarevná kočka, kočka domácí, kočka divoká, kamenná sůl, kuchyňská sůl, mořská sůl, ztvrdlá sůl, lýtkový sval, oslabený sval, trapézový sval, obecná škola, blízká škola, bzučící včela, včela medonosná, zpožděný vlak, osobní vlak, nákladní vlak, spěšný vlak, pomalý vlak, kojenecká voda, čerstvá voda, pitná voda, zakalená voda,

2. Sousloví z textu vepište do jednotlivých řádků v tabulce podle jejich struktury (viz předepsané příklady).

podstatné jméno + shodný přívlástek adjektivní	kyselina sírová,
podstatné jméno + shodný přívlástek substantivní	sýkora koňadra,
podstatné jméno + neshodný přívlástek substantivní	vrh koulí,
sloveso + předmět	pobírat důchod,
sloveso + příslovečné určení	skákat o tyči,

autorský honorář, běh na lyžích, běh přes překážky, běžet naprázdno, brát ohled, domov důchodců, hod diskem, hranice zodpovědnosti, hřib kovář, jazyk indoevropský, káň myšilov, medvěd brtník, navázat spojení, nemoc z povolání, odnětí svobody, plavat znak, podběl lékařský, poslat e-mailem, poslat fax, postavení mimo hru, rys ostrovid, skákat do dálky, skok plavmo, spěšný vlak, spustit program, vysoká škola, zlepšovací návrh, ztratit kontakt

3. Určete, jde-li o lexém, případně jde-li o jeden nebo více lexémů.

byl bych býval přišel; a hle; Pavel Novák; bát se; holit se; Česká republika; muž; jaksepatří; zelené zlato; sociálně-ekonomický; z blízka; budeš-li (zdráv, uvidíš to); A-vitámín; bez práce nejsou koláče; (nejsem žádný) hej počkej; (jde mu to) k duhu; plnicí pero; a; Pojd'me!

Frazeologismy

1. Podtrhněte spojení slov, která považujete za frazeologismy.

Bílá kočka, bílá mlha, bílá vrána, černá vrána, lovit v kalných vodách, lže, jako když tiskne, držet se nad vodou, držet se zábradlí, modrá krev, modrá obloha, nosit dříví do lesa, jablko sváru, červené jablko, krokodýlí slzy, tvrdý oříšek, vlašský ořech, chytat lelky, chytat ryby

2. Podle struktury odlište frazeologismy se strukturou:

předložka + jméno	v kostce,
koordinačně spojená jména	krev a mlíko,
přívlastek shodný (přídavné jméno) + podstatné jméno	černá ovce,
podstatné jméno + přívlastek neshodný	kalich hořkosti,
sloveso/přídavné jméno + závislé jméno ve funkci předmětu	dát zelenou,
sloveso/přídavné jméno + výraz ve funkci příslovečného určení	držet se nad vodou, zelený jako brčál,

ani ryba ani rak, ani vidu ani slechu, černý den, dát zelenou, hledat (včerejší) den, jablko sváru, mít strýčka, mít/nemít (svůj) den, na holičkách, od oka, pod psa, ponorková nemoc, poradit se s Vaňkem, pro kočku, stát za babku, táhnout za jeden provaz, v kostce, v pátek i ve svátek, vidět (vše) černě, zvednout žluč/mandle (někomu)